

Beste medechristenen,

Soms heb ik de neiging om een andere lezing te kiezen. Een lezing die iets makkelijker is, een lezing die iets vrolijker is, een lezing met een eenduidige uitleg. En vandaag is het weer zover, een eerste lezing over de ontmoeting met God en de Openbaring van diens naam. En het evangelie met 3 tragedies : een terechtstelling, een ramp en een dorre vijgenboom. Helaas zijn de lezingen blijven staan en heeft u ze gehoord. Ik moet er dus iets mee, of liever gezegd: wij moeten er iets mee. Laat ik voorop stellen, dat ik mijn mijmeringen met u deel, maar dat ik niet het antwoord heb, maar dat wist u natuurlijk al.

Het evangelie raakt de eeuwenoude vraag aan van het '*waarom van het lijden*'. Want deze grote vragen zijn van alle tijden. Lees in het Scheppingsverhaal hoe het verhaal over de zondeval van Adam & Eva het lijden van de mensheid probeert te verklaren, lees het boek van de heilige man JOB, overweeg het lijdensverhaal van Jesus zelf. Kijk televisie en de tragedie van Oekraïne dendert je huiskamer binnen, nee ...gaat in je poriën zitten en laat je niet los. Vergeet evenmin de aardbeving deze week in Japan, de hongersnood in Afrika, de straatkinderen in de sloppenwijken, de slachtoffers van uitbuiting en grensoverschrijdend gedrag, jaren geleden de Tsunami in Indonesië, vlucht MH 17, de brand in Volendam, Srebrenica, Auschwitz, en ga maar door. Het lijden...en de *vraag naar waarom* staan levensgroot in onze wereld. Als **symbool** heb ik deze **eerste hulp verbanddoos** maar meegenomen. Het lijden, de rampen, ziekte en dood raken mij...kan ik een pleister op de wonde bieden, kan ik een noodverband aanleggen?

Ik denk aan de periode dat ik werkzaam was in het ziekenhuis: een jongen van 17 omgekomen bij een woningbrand, een doodgeboren baby, een vrouw van 29 verongelukt op de motor, iemand die suicide pleegde, een vader met 2 kinderen die het kanaal in reed, een mens op leeftijd die zijn leven voltooid achtte, een patiënt die plotseling overleed op de OK en ga maar door. Sommige tragedies staan nog op mijn netvlies. En daar sta je dan...vaak met lege handen. Had en heb ik een antwoord? Is een antwoord niet teveel een doekje voor het bloeden, met **de verbanddoos** in mijn hand ?

Oh ....er zijn altijd wel antwoorden te vinden en te horen. Moet ik tegen de ouders van een jongvolwassene die op zijn scooter door de neergelaten slagboom reed en door de trein werd gegrepen,

op hun *vraag naar het 'waarom'* antwoorden, dat hun kind zo roekeloos een risico heeft genomen en dat ie het met de dood heeft moeten bekopen. Dat het zijn eigen schuld is.....Zij zouden mij de wachtkamer uitgooien. Maar als ze zeggen, dat het oneerlijk is dat God het heeft toegelaten dan voel ik dat wel aan, maar tegelijk komt alles in mij in opstand, omdat ikzelf niet geloof dat God dit regelt. Ik begrijp hun klacht wel en uit het misschien zelf ook, als ik een (klein)kind zou verliezen. Maar daar sta ik met mijn kennis, maar meer nog met mijn empathie. Ik ga God echter niet verdedigen en evenmin een wellicht fouten makende medewerker of een ambulance die lang wegblijft en ik zwijg, maar blijf wel. Helpt hen dat, was dat een te bescheiden medicijn?

Een kennis zei me onlangs n.a.v. de oorlog in Oekraïne, dat de dag der Wrake is aangebroken. De mensen geloven niet meer, zij leven maar raak en zijn van de Here God vervreemd en dit is de straf....Het oordeel Gods. Ai.....ai.....Nee, zo'n Godsbeeld is mij vreemd. Dergelijk medicijn tover ik niet uit de **verbandkist**.....maar de vraag blijft naar *het waarom van lijden, ziekte, oorlog en haat*.

Mijn oma zaliger, geboren rond 1900, heeft de hongervinter in Amsterdam meegemaakt en heeft 3 kinderen en 1 kleinkind verloren. Het wierp een schaduw over haar leven, maar dit verdriet en haar eigen pijnen op hoge leeftijd kon zij een plaats geven met haar geloof, dat ze ons als familie vaker voorhield: '*OLH heeft zoveel geleden...*' Zij en menige generatiegenoot vonden troost en steun in die levensvisie en de vraag naar het waarom achtervolgde haar niet. Voor haar was dit antwoord heilzaam. Nu beleven mensen dat anders.

We horen vandaag omstanders aan Jesus vertellen, dat er 2 ingrijpende gebeurtenissen hebben plaatsgevonden. De veroordeling en afslachting van opstandige Galileeërs door Pilatus en de ramp van de ingestorte toren bij de Siloam. Degenen die Jesus op hoogte brachten van de bloedige feiten, dagen Jesus uit zijn mening te uiten en stelling te nemen, b.v. door uit te varen tegen de Romeinen en hun meedogenloze wraakacties of juist de loftrompet steken op de slachtoffers en hen tot martelaren te maken. Zij verwachten en hopen op politieke stellingname en een religieuze betekenis van de dood van de Galileeërs. De meeste Joden waren ervan overtuigd, dat als je getroffen werd door ziekte, ongeluk en vroegtijdige dood, dit een goddelijke straf was voor bedreven zonden.

Jesus laat echter de politieke dimensie achterwege, maar over het religieuze laat hij zich wel uit: is het al niet vreemd dat alléén de slachtoffers van Pilatus woede gezondigd hebben, terwijl alle andere Galileeërs kennelijk zuiver en onbezoedeld voor God kunnen verschijnen? En is het ook niet te gek voor woorden, dat Jeruzalem slechts 18 zondaars kent en dat die juist degenen zijn, die onder de ingestorte toren bedolven werden? Jesus breekt met het Joodse geloof, dat er een causaal verband is tussen zonde aan de ene kant en ziekte, dood, ongelukken aan de andere kant. Dáár knap ik van op; gelukkig dat de Heer zelf zijn eerste hulp aanreikt: God is geen oorzaak bij moord en doodslag, bij ziekte en onheil. God gaat niet zo te werk. God zij dank.....

Maar.....dan komt het venijnig zinnetje : " *als gij niet tot bekering komt, zult ge allen op eenzelfde wijze omkomen.* " . Hup.....weg **EHBO-doo**s. Hoe moet ik dit opvatten....is dan tóch een wrekende God in het spel ? Jesus verkondigt, dat het onderscheid tussen de getroffen mensen en zij die gespaard werden niet ter zake is. Voor Gods aanschijn zijn we allemaal zondaars en zullen we niet getroffen worden door aardse rampspoed, maar .....wél door een eeuwige tragedie ramp, als wij ons niet bekeren. Jesus spreekt dus wel een dreiging uit, maar van een andere 'orde': hij zegt, dat degenen die zich niet afkeren van de zonde hetzelfde lot ondergaan als de slachtoffers van Pilatus en de toren: de overeenkomst is, dat het allebei gaat om de dood, maar er is een verschil : het betreft niet dezelfde dood. Alle zondaars, die volharden in hun hardnekkige boosheid d.w.z. zondigen tegen de wetten van de liefde; zij die haat en laster veroorzaken en onrecht plegen, zij zullen niet sterven door de hand van soldaten of door een instortende toren; zij sterven echter de eeuwige dood door het Liefdesgebod van God te weigeren. Jesus vraagt dus om bekering, om een andere levenshouding. Want de huidige is dodelijk voor een rechtvaardige wereld en zo komt er niets terecht van het Rijk Gods.

Maar op het einde doemt toch de **verbanddoo**s weer op. Er is nog hoop voor ons zondaars! Kijk eens naar de dorre vijgenboom. Jesus wil, dat wij zijn als vijgenbomen die goede vrucht dragen en die vruchten zijn: dat we het kwade (ver)mijden, tot ommekeer komen en goede dingen doen. Dat gaat niet vanzelf, dat heeft tijd nodig om in ons te rijpen en daartoe moeten we geestelijk gevoed worden. Dit wordt in het Evangelie

uitgedrukt, doordat het jaren duurt voordat de vijgenboom vruchten geeft; dat lukt pas na bemesting en omspitten van de grond. De stam moet steviger worden, de wortels moeten dieper gaan en de relatie met God moet groeien. God is Barmhartig. Hij heeft zich laten kennen aan Moses....bij name: *Ik zal er zijn voor jou*. Een God die zich verre houdt van wreken, van straffen met een ongeluk of ramp. Een God die ons geen Hitler, Stalin of Poetin in de maag splitst; een God die geen kruistochten en oorlogen in Zijn naam eist. Maar een God die onder ons in gekomen, ons leven heeft gedeeld. Die in de Hof van Olijven zich afvroeg, *waarom hem dit overkwam* en of die beker van het lijden niet aan hem voorbij kon gaan. Een God, die aan het kruis vertwijfeld heeft geroepen : *God, mijn God...waarom hebt ge mij verlaten*. Kennelijk was op dat moment Vader God ver weg en kon deze geen Eerste Hulp bieden.

Beste mensen, *waarom....waarom*...een vraag die ons zal blijven bezighouden. Maar gelukkig....de God van Jesus van Nazareth strooit niet met straffen van ziekte en oorlog. En ik moet eerlijk bekennen, dat u en ik gelukkig ook goede momenten in ons leven hebben; en tijden van vrede in de wereld, en géén natuurgeweld. Dán vraag ik niet naar het *waarom het me goed gaat*. Misschien moet ik ook gewoon dankbaar zijn, als ik 's ochtends wakker wordt; als ik redelijk gezond blijf; als er mensen zijn die van me houden; als ik kan teren op mooie herinneringen die ze me niet afnemen. Dát vergeet ik misschien te vaak en kan helpen op momenten: => **verbanddoos**

En mijn stamelend geloof, dat God mij nabij blijft in voor- en tegenspoed. Het geloof van Titus Brandsma, die daardoor in Dachau anderen tot steun was. Het geloof dat Peerke Donders toonde in zijn nabijheid bij de melaatsen. Het geloof, dat we niets kunnen doen aan de inval in Oekraïne, maar dat we het lijden kunnen stelpen, een beetje, door giro 555, door opvang van de vluchtelingen, door ons gebed en door onze stem te laten horen. Ik-zal-er-zijn-voor-jou....**wij** zijn de helpende handen van God, die een verband kunnen leggen. Een verband , een vorm van verbinden, van verbondenheid. De vraag naar het *waarom van het lijden* zal altijd blijven, maar samen kunnen we antwoorden, samen, ik-zal-er-zijn-voor-jou: thuis, in NL, in Oekraïne, en overal waar leed is. Verhef je stem, in Gods naam, want ik- wil- er-zijn- voor- jou. Amen (*i.p.v. stilte wil ik u op de tablet laten horen, wat in Rome bij het Vaticaan plaats vond...in de hoop, dat het vrucht draagt*)